

1.1 **Name and address of consignor:** /Име и адреса
пошљаоца:/Nazwa i adres nadawcy:

1.3 **Certificate No.:** /Уверење бр.:/Świadectwo nr:

**Health certificate
for export of breeding sheep and goats
to the Republic of Serbia**

**ЗДРАВСТВЕНО УВЕРЕЊЕ
за извоз оваца и коза за приплод
у Републику Србију**

**ŚWIADECTWO WETERYNARYJNE
dla owiec i kóz hodowlanych
eksportowanych do Republiki Serbii**

1.2 **Name and address of consignee:** /Име и адреса
примаоца:/Nazwa i adres odbiorcy:

1.4 **Local veterinary service in the country of origin:**
Локална ветеринарска служба у земљи порекла:/Lokalna
szuźba weterynaryjna kraju pochodzenia:

1.5 **Place of loading:** /Место утовара:/Miejsce załadunku:

1.6 **Country and place of destination:** /Земља и место
одређишта:/Kraj i miejsce przeznaczenia:

2. **Identification of means of transportation** /Идентификација начина транспорта/Dane identyfikacyjne środków transportu:

3. **Identification of animals** /Идентификација животиња / Identyfikacja zwierząt:

Identification Number Идентификациони број Numer identyfikacyjny	Species Врста Gatunek	Breed Раса Rasa	Sex Пол Płeć	Age Старост Wiek

4. **Additional information (if required)** /Додатне информације (по потреби)/Informacje dodatkowe (w razie potrzeby)

HEALTH ATTESTATION/ЗДРАВСТВЕНО УВЕРЕЊЕ/POŚWIADCZENIE ZDROWIA

I. COUNTRY AND ZONE OF ORIGIN/ЗЕМЉА И ЗОНА ПОРЕКЛА/KRAJ I STREFA POCHODZENIA

1. **The country of origin – Poland – has implemented a system for identification of sheep and goats allowing to trace back the dam and the herd of origin.**./Земља порекла, Пољска, спроводи систем идентификације оваца и коза који омогућава откривање мајке и стада порекла./Kraj pochodzenia – Polska – wdrożył system identyfikacji owiec i kóz umożliwiającą odnalezienie informacji o matce i stadzie pochodzenia.
2. **In 2004 Poland implemented a system for control testing for scrapie. Scrapie has been subject to compulsory notification in Poland since 1997. Feeding ruminants with meat and bone meal (MBM) has been prohibited since 2003.**./Пољска је успоставила систем епидемиолошког надзора болести Скрепи од 2004 год. Скрепи је болест обавезна за пријављивање у Пољској од 1997 год. Исхрана преживара месно коштаном брашном (МКБ) је забрањена од 2003 год./Polska wdrożyła w 2004 r. system badań kontrolnych w kierunku trzęsawki. Od roku 1997 trzęsawka podlega w Polsce obowiązkowemu zgłaszaniu. Od roku 2003 zabronione jest skarmianie przeżuwaczy mączką mięsno-kostną.
3. **Administrative territory, in accordance with regionalization, is free from foot-and-mouth disease, vesicular stomatitis, rinderpest, contagious bovine pleuropneumonia, pest of small ruminants, lumpy skin disease, sheep pox and goat pox; no vaccination against these diseases has been carried out in the territory during the last three years.**./Административна територија, у складу са регионализацијом, је слободна од болести слинавке и шапа, везикуларног стоматитиса, куге говеда (Rinderpest), заразне плеуропнеумоније говеда, куге малих преживара, нодуларог дерматитиса, богиња оваца и коза; на овој територији у последње три године није вршена вакцинација против ових болести./Terytorium administracyjne, zgodnie z regionalizacją, jest wolne od pryszczycy, pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej, księgosuszu, zarazy płucnej bydła, pomoru małych przeżuwaczy, choroby guzowatej skóry bydła, ospy owiec i kóz; w ciągu ostatnich trzech lat nie przeprowadzano na ww. terytorium szczepień przeciwko tym chorobom.
4. **Concerning bluetongue/У вези болести Плавог језика/W odniesieniu do choroby niebieskiego języka:**
 - A) ⁽¹⁾ **Poland or its administrative territory, according to regionalization, has been free from bluetongue for the last 12 months.**./Пољска или њена административна територија, у складу са регионализацијом, је последњих 12 месеци слободна од болести Плавог језика./Polska lub jej terytorium administracyjne, zgodnie z regionalizacją, jest wolna/wolne od choroby niebieskiego języka od ostatnich 12 miesięcy.
or/или/lub
 - ⁽¹⁾ **The animals originate from holdings that have been free from bluetongue for the past 24 months.**./Животиње потичу са газдинстава која су, последња 24 месеца слободна од болести Плавог језика./Zwierzęta pochodzą z gospodarstw wolnych od choroby niebieskiego języka w ciągu ostatnich 24 miesięcy.
or/или/albo
 - ⁽¹⁾ **During the seasonally vector-free period, until dispatch the animals have been kept in a bluetongue seasonally-free zone/Животиње су боравиле до испоруке у зони сезонски слободној од плавог језика током периода сезонски слободног од вектора/W okresie sezonowo wolnym od wektorów, przed wysyłką zwierzęta były trzymane w strefie sezonowo wolnej od choroby niebieskiego języka.**
or/или/albo
 - ⁽¹⁾ **The animals have been protected against attacks of vectors for at least 14 days and during that period they have been subject to an agent identification test according to the OIE Terrestrial Manual, with negative results, carried out at least 14 days following the date of commencement of the period of protection against attacks by vectors or the seasonally vector-free period.**./Животиње су биле заштићене од напада вектора у периоду од најмање 14 дана и за време тог периода биле су подвргнуте тесту идентификације узročника у складу са ОИЕ Приручником за копнене животиње, са негативним резултатом, спроведеним најмање 14 дана од дана када је започела заштита од вектора или од дана почетка сезоне слободне од вектора./Zwierzęta są chronione przed atakami wektorów od co najmniej 14 dni i w tym okresie zostały poddane testowi na obecność czynnika zgodnie z podręcznikiem badań diagnostycznych i szczepionek dla zwierząt lądowych OIE, wykazując wynik negatywny. Test przeprowadzono co najmniej 14 dni po rozpoczęciu okresu ochrony przed atakami wektorów lub okresem sezonowo wolnym od wektorów.

Date and nature of test: _____

Датум и врста теста: _____

Data i rodzaj testu: _____

B) Data concerning vaccination of animals/Подаци у вези вакцинације животиња:/Dane dotyczące szczepienia zwierząt:

⁽¹⁾ *ог/или/lub* **Animals selected for export to Serbia have not been vaccinated against bluetongue./Животиње изабране за извоз у Србију, нису вакцинисане против болести плавог језика./Zwierzęta wybrane do eksportu do Serbii nie zostały zaszczepione przeciwko chorobie niebieskiego języka.**

⁽¹⁾ *ог/или/lub* **The animals originate from a herd vaccinated according to a vaccination programme adopted by the competent authority and the animals have been vaccinated against the serotype(s) present or likely to be present in an epidemiologically relevant geographical area of origin, the animals are still within the immunity period of time guaranteed in the specifications of the vaccine approved in the vaccination programme and the animals meet at least one of the following requirements:/Животиње потичу из стада вакцинисаних у складу са програмом вакцинације одобреним од стране надлежног органа и вакцинисана су против серотипа(ова) болести плавог језика, присутне или потенцијално присутне у датим географским подручјима из којих говеда потичу, инактивисаном вакцином, одобреном програмом вакцинације и налазе се још увек у периоду имунитета гарантованог упутством произвођача коришћене вакцине и испуњавају бар један од следећих услова:/Zwierzęta pochodzą ze stada poddanego szczepieniu zgodnie z programem szczepień przyjętym przez właściwy organ oraz zostały poddane szczepieniu przeciwko serotypowi/serotypom występującym lub mogącym wystąpić na odnośnym epidemiologicznym obszarze geograficznym pochodzenia, zwierzęta te pozostają w okresie działania szczepionki gwarantowanym w specyfikacji szczepionki zatwierdzonej w programie szczepień oraz zwierzęta te spełniają co najmniej jeden z następujących warunków**

⁽¹⁾ *ог/или/albo* **Animals have been vaccinated more than 60 days before the date of shipment;/ Животиње су вакцинисане више од 60 дана пре датума транспорта/zostały one poddane szczepieniu ponad 60 dni przed datą przemieszczenia**

Date of vaccination, name of vaccine and serotype/s:

Датум вакцинације, назив вакцине и серотип(ови):

Data szczepienia, nazwa szczepionki i serotypu/serotypów:

⁽¹⁾ *ог/или/albo* **They have been vaccinated with an inactivated vaccine before at least the number of days necessary for the onset of the immunity protection set in the specifications of the vaccine approved in the vaccination programme and were subjected to an agent identification test or PCR test according to the OIE Terrestrial Manual, with negative results, carried out at least 14 days after the onset of the immunity protection set in the specifications of the vaccine approved in the vaccination programme/Вакцинисана су инактивисаном вакцином пре најмање онолико дана колико је потребно према карактеристикама вакцине одобрене програмом вакцинације, како би се успоставила имунолошка заштита и била су подвргнута тесту изолације узročника или ПЦР тесту у складу са ОИЕ Приручником за копнене животиње, са негативним резултатом, најмање 14 (четрнаест) дана после почетка имунолошке заштите одређене спецификацијама одобрене вакцине/Zostały one zaszczepione szczepionką inaktywowaną co najmniej przed liczbą dni wystarczającą, aby zaczęła działać ochrona immunologiczna określona w specyfikacji szczepionki zatwierdzonej w programie szczepień oraz zgodnie z Podręcznikiem OIE dotyczącym zwierząt lądowych zostały poddane testowi na obecność czynnika lub PCR i uzyskały wynik negatywny, przy czym test ten przeprowadzono co najmniej 14 dni po rozpoczęciu działania ochrony immunologicznej określonej w specyfikacji szczepionki zatwierdzonej w programie szczepień;**

Date of vaccination, name of vaccine and serotype/s:

Датум вакцинације, назив вакцине и серотип(ови):

Data szczepienia, nazwa szczepionki i serotyp/serotypy:

Date and nature of test: _____

Датум и врста теста: _____

Data i rodzaj badania: _____

- (1) **or/или/lub They were previously vaccinated and they have been re-vaccinated with an inactivated vaccine within the immunity period of time guaranteed in the specifications of the vaccine approved in the vaccination programme/Она су претходно била вакцинисана и ревакцинисана су инактивисаном вакцином током периода имунитета гарантованог у спецификацијама одобрене вакцине/Zostały one uprzednio zaszczepione, a następnie ponownie zaszczepione szczepionką inaktywowaną w okresie ochrony immunologicznej zagwarantowanym w specyfikacji szczepionki zatwierdzonej w programie szczepień**

Date of vaccination, name of vaccine and serotype/s:

Датум вакцинације, назив вакцине и серотип(ови):

Data szczepienia, nazwa szczepionki i serotypu(-ów):

C) Pregnant animals/Стеоне животиње:/Zwierzęta ciężarne:

- (1) **or/или/lub Animals have been protected against attacks of Culicoides considered to be bluetongue virus vectors for a period of at least 28 days prior to artificial insemination. During that period they were subjected to a serological test according to the OIE Terrestrial Manual in order to detect antibodies to the bluetongue virus group, with negative results, carried out at least 28 days following the date of entering the quarantine. During transportation to the place of artificial insemination animals are protected from attack from Culicoides considered to be bluetongue virus vectors/Животиње су заштићене од напада инсеката који се сматрају носиоцима вируса плавог језика током периода од најмање 28 дана пре вештачког осемењавања; током овог периода она су била подвргнута серолошком тесту за антитета специфична за групу вируса носиоца болести плавог језика у складу са ОИЕ Приручником за копнене животиње, са негативним резултатом, барем 28 дана после њиховог увођења у карантин; она су заштићена од напада инсеката који се сматрају носиоцима вируса болести плавог језика током њиховог транспорта до места вештачког осемењавања:/Zwierzęta były zabezpieczone przed atakami owadów z gatunku Culicoides, które uważane są za wektory wirusa choroby niebieskiego języka, przez okres co najmniej 28 dni przed sztuczną inseminacją. W tym okresie poddano je badaniu serologicznemu zgodnemu z Podręcznikiem badań diagnostycznych i szczepionek dla zwierząt lądowych OIE w celu wykrycia przeciwciał wirusa choroby niebieskiego języka z wynikiem negatywnym. Badanie to przeprowadzono co najmniej 28 dni po dniu rozpoczęcia kwarantanny. Podczas transportu do miejsca sztucznej inseminacji zwierzęta są chronione przed atakami owadów z gatunku Culicoides, uważane są za wektory wirusa choroby niebieskiego języka.**

Date and nature of test:

Датум и врста теста:

Data i rodzaj badania: _____

- (1) **or/или/lub Animals have been protected against attacks of Culicoides considered to be bluetongue virus vector for a period of at least 14 days prior to artificial insemination. During that period they were subjected to an agent identification test or PCR test according to the OIE Terrestrial Manual, with negative results, carried out at least 14 days following the date of entering the quarantine. During transportation to the place of artificial insemination animals are protected from attack from Culicoides considered to be bluetongue virus vectors/Животиње су заштићене од напада инсеката који се сматрају носиоцима вируса плавог језика током периода од најмање 14 дана пре вештачког осемењавања; током овог периода она су била подвргнута тесту изолације узročника или ПЦР тесту у складу са ОИЕ Приручником за копнене животиње, са негативним резултатом, који је извршен барем 14 дана после њиховог увођења у карантин; она су заштићена од напада инсеката који се сматрају носиоцима вируса болести плавог језика током њиховог транспорта до места вештачког осемењавања:/Zwierzęta były zabezpieczone przed atakami owadów z gatunku Culicoides, które uważane są za wektory wirusa choroby niebieskiego języka, przez okres co najmniej 14 dni przed sztuczną inseminacją. W tym okresie zostały poddane testowi na obecność czynnika lub PCR zgodnie z Podręcznikiem badań diagnostycznych i szczepionek dla zwierząt lądowych OIE i uzyskano wynik negatywny. Badanie**

to przeprowadzono co najmniej 14 dni po dniu rozpoczęcia kwarantanny. Podczas transportu do miejsca sztucznej inseminacji zwierzęta są chronione przed atakami owadów z gatunku Culicoides, uważane są za wektory wirusa choroby niebieskiego języka.

Date and nature of test:

Датум и врста теста:

Data i rodzaj badania: _____

D) Transportation of animals/Транспорт животиња:/Transport zwierząt:

Means of transport in which animals are transported have been secured with authorised insecticides and/or repellents after adequate cleansing and disinfection at the place of loading.

Protection with insecticides/repellents _____ (insert name of the product) on _____ (insert date) at _____ (insert time).

Превозна средства у којима се животиње превозе су заштићена применом одобреног инсектицида и/или репелента после адекватног чишћења и дезинфекције у месту утовара.

Заштита инсектицидом/репелентом _____ (назив производа) дана _____ (датум) у _____ (време)

Środki transportu, którymi zwierzęta są przewożone, zostały zabezpieczone przy użyciu zatwierdzonych środków owadobójczych i/lub repelentów po odpowiednim wyczyszczeniu i zdezynfekowaniu miejsca załadunku.

Zabezpieczenie środkami owadobójczymi/repelentami _____ (wpisać nazwę produktu) w dniu _____ (wpisać datę) o godz. _____ (wpisać godzinę).

II. HERDS OF ORIGIN/СТАДА ПОРЕКЛЈА/STADA POCHODZENIA

The animals come from herds/Животиње потичу из стада:/Zwierzęta pochodzą ze stad:

- 1. In which, to the best of my knowledge, no clinical symptoms of paratuberculosis have been reported during the last 2 years./У којима, колико је мени познато, у последње 2 године није било клиничких симптома паратуберкулозе./W których, zgodnie z moją najlepszą wiedzą, nie stwierdzono w ciągu ostatnich dwóch lat objawów klinicznych paratuberkulozy.**
- 2. In which no cases of scrapie have been reported during the last 4 years./У којима у последње 4 године није пријављен ниједан случај болести Scrapie./W których w ciągu ostatnich 4 lat nie stwierdzono żadnych przypadków trzęsawki.**
- (1) or/или/lub they are sheep of the ARR/ARR prion protein genotype coming from a holding where no case of scrapie has been reported in the last six months./овце APP/APP прион протеин генотипа, које потичу са газдинстава на коме није утврђен случај болести луди сврабеж у току последњих шест месеци./posiadają genotyp białka prionowego ARR/ARR i pochodzą z gospodarstwa, gdzie w ciągu ostatnich sześciu miesięcy nie odnotowano żadnego przypadku trzęsawki.**
- 3. That have been free from tuberculosis and brucellosis (B. abortus, B. melitensis, B. ovis) for the last 2 years./Која су слободна од туберкулозе и бруцелозе (B. abortus, B. melitensis, B. ovis) у последње 2 године./Wolnych od gruźlicy i brucelozy (B. abortus, B. melitensis, B. ovis) w ciągu ostatnich 2 lat.**
- 4. That have been free from rabies and anthrax during the last 30 days./У којима у последњих 30 дана није било беснила и антракса./Wolnych od wścieklizny i węglika w ciągu ostatnich 30 dni.**
- 5. In which, to the best of my knowledge, and during the last 12 months, no case has been reported for: Maedi-Visna, Caprine arthritis – encephalitis, pulmonary adenomatosis, paratuberculosis, caseous lymphadenitis, nor contagious agalactia of sheep and goats./У којима, колико је мени познато, у последњих 12 месеци није било пријављених случајева следећих болести: Маеди-Висна, артритис и енцефалитис коза, плућна аденоматоза оваца, паратуберкулоза, казеозни лимфаденитис заразне агалактије оваца и коза./W których, według mojej najlepszej wiedzy, w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie odnotowano żadnego przypadku następujących chorób: Maedi-Visna, zapalenie mózgu i stawów kóz,**

adenomatoza, paratuberkuloza, serowaciejące zapalenie węzłów chłonnych, zakaźna bezmleczność owiec i kóz.

6. **Uncastrated male animals have been kept continuously during the previous 60 days in a holding where no case of contagious epididymitis (*Brucella ovis*) has been diagnosed in the past 12 months/Некастриране мушке животиње су непрестано држане на газдинствима током предходних 60 дана, где није било случајева заразног епидимитиса (*Brucella ovis*) у последњих 12 месеци/Niewykastrowane zwierzęta płci męskiej przez ostatnie 60 dni stale przetrzymywano w gospodarstwie, w którym nie zdiagnozowano w ciągu ostatnich 12 miesięcy żadnego przypadku zapalenia najądrzy (*Brucella ovis*).**
7. **The animals selected for export to Serbia, come from holdings on which, there has been no official clinical case of disease caused by Schmallenberg virus in the last 6 months./Животиње изабране за извоз у Србију, потичу са газдинстава на којима није било званичних клиничких случајева болести изазване вирусом Шмаленберг у последњих 6 месеци пре испоруке/Zwierzęta wybrane do wysyłki do Serbii pochodzą z gospodarstw, w których nie stwierdzono urzędowo klinicznych przypadków choroby wywoływanej przez wirus Schmallenberg w ciągu ostatnich 6 miesięcy.**

III. EXPORTED ANIMALS/ЖИВОТИЊЕ ЗА ИЗВОЗ/ZWIERZĘTA PRZEZNACZONE DO EKSPORTU

1. **The animals have been reared in the country of origin since their birth/Животиње су одгајане у земљи порекла од рођења./Zwierzęta hodowano w kraju pochodzenia od urodzenia.**
2. **The animals do not show any clinical signs of any contagious disease./Животиње не показују клиничке симптоме заразних болести./Zwierzęta nie wykazują żadnych objawów klinicznych chorób zakaźnych.**
3. **The holdings of origin of the exported animals and, if applicable, their assembly point(s), are monitored under the supervision of the official veterinary service of Poland./Газдинства порекла са којих потичу извезене животиње и сабирна места (уколико су коришћена) су под надзором надлежних ветеринарских служби Пољске./Gospodarstwa pochodzenia eksportowanych zwierząt i – jeśli dotyczy – miejsce(-a) gromadzenia zwierząt są monitorowane pod nadzorem urzędowej służby weterynaryjnej Polski.**
4. **The animals are not to be destroyed under a national contagious disease eradication program./Животиње нису биле предвиђене за клање по националном програму искорењивања заразних болести./Zwierzęta nie są przeznaczone do likwidacji zgodnie z krajowym programem zwalczania chorób zakaźnych.**
5. **Within the last 30 days prior to shipment, the animals were tested in a laboratory approved by the official veterinary service of Poland with negative results for the following diseases:/Животиње су тестиране са негативним резултатима на следеће болести током 30 дана пре испоруке, а тестови су обављени у лабораторији овлашћеној од стране надлежних ветеринарских служби Пољске./W ciągu ostatnich 30 dni przed wysyłką zwierzęta poddano w laboratorium zatwierdzonym przez urzędową służbę weterynaryjną Polski, z wynikiem negatywnym, badaniom w kierunku następujących chorób:**
 - a) **Tuberculosis, using bovine tuberculin / Туберкулоза, коришћењем бовиног туберкулина/gruźlica, z wykorzystaniem tuberkuliny bydłowej**
 - a) **Paratuberculosis using CFT, or ELISA/Паратуберкулоза, применом РВК или ЕЛИСА тестова/Paratuberkulozy metodą OWD lub ELISA**
 - b) **Brucellosis, using BBAT and CFT, or ELISA test/Бруцелоза, применом споре серумске аглутинације и РВК или ЕЛИСА тестова/Brucelozы metodami BBAT (zbuforowany test z antygenem brucelozowym) i OWD, lub ELISA**
 - c) **For goats: CAEV using AGID or ELISA/За козе: Артритис и енцефалитис применом агар гел имунодифузионог теста или ЕЛИСА/W przypadku kóz: wirusa zapalenia mózgu i stawów metodami AGID lub ELISA**
 - d) **For sheep: Maedi-Visna using one serological test./За овце: Маеди-Висна применом једног серолошког теста, агар гел имунодифузионог теста или ЕЛИСА./W przypadku owiec: jednemu badaniu serologicznemu w kierunku Maedi-Visna.**
 - e) **the uncastrated rams have undergone during the previous 30 days a complement fixation test to detect contagious epididymitis with a result of less than 50 IU/ml:/ некастрираним овновима су, на узорцима**

крви узетим највише 30 дана пре утовара, рађена серолошка испитивања на ову болест у овлашћеној лабораторији, применом методе реакција везивања комплемента са резултатом мањим од 50 ИЈ/Некастроване трики zostały zbadane w ciągu poprzedzających 30 dni w kierunku zakaźnego zapalenia najdźrzy tryków metodą OWD z wynikiem niższym niż 50 IU/ml.

- IV. 1. The fodder and litter sent with the consignment of animals come from districts in which there has been no case of former List A OIE diseases that affect mammals and birds during the past three (3) months.** /Храна за животиње и стеља за транспорт животиња потичу из округа у којима најмање три (3) месеца није било случајева болести сисара и птица са бивше Листе А ОИЕ-а./Pasza i ściółka wysłane wraz z partią zwierząt pochodzą z powiatów, w których w ciągu ostatnich trzech (3) lat nie stwierdzono przypadków chorób ssaków i ptaków z dawnej Listy A OIE.
- 2. Means of transport used for sheep and goats transportation have been properly cleaned and disinfected prior to loading.** /Превозно средство коришћено за транспорт оваца и коза прописно је очишћено и дезинфиковано непосредно пре утовара./Środki transportu wykorzystywane do przewozu owiec i kóz zostały przed załadunkiem odpowiednio wyczyszczone i zdezynfekowane.

This certificate is valid for 15 days. In the case of sea shipment the time is prolonged by the duration of transportation by ship. /Ово уверење важи 15 дана. У случају транспорта бродом, важење сертификата се продужава за време трајања пута./Niniejsze świadectwo jest ważne przez okres 15 dni. W przypadku wysyłki statkiem okres ten jest przedłużany o czas trwania przewozu statkiem.

Official stamp and signature /Званични печат и потпис/ Pieczęć urzędowa i podpis

Done at /Сачињено у/ Sporządzono w _____ **on** /datum/dnia _____
(place/место/miejsce)

Stamp /Печат/ Pieczęć

Signature of official veterinarian

/Потпис овлашћеног ветеринара/

Podpis urzędowego lekarza weterynarii

Name in capital letters, qualifications and title

/Име великим словима, квалификација и титула

Imię i nazwisko wielkimi literami, kwalifikacje, tytuł

Notes /Напомене/ Uwagi:

⁽¹⁾ **Keep as appropriate** /Непотребно прецртати/ Niepotrzebne skreślić

The colour of the signature and stamp shall be different to that of the printing. /Потпис и печат морају бити у боји различитој од боје штампаног текста/ Kolor podpisu i pieczęci powinien różnić się od koloru druku.